

**БЪЛГАРСКА БАНКА
ЗА РАЗВИТИЕ**

**ПОЛИТИКА
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИЕНТСКИ НАРЕЖДАНИЯ НА
БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ ЕАД КАТО
ИНВЕСТИЦИОНЕН ПОСРЕДНИК**

Версия: 4.0/21.05.2024 г.

©ББР, 2024 г.

Съдържание:

Глава първа.....	3
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ	3
Глава втора.	5
ФАКТОРИ И КРИТЕРИИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА НАЙ-ДОБРО ИЗПЪЛНЕНИЕ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИЕНТСКО НАРЕЖДАНЕ	5
Глава трета.	6
ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ И МЕСТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ.....	6
Глава четвърта.	8
ПРИЕМАНЕ, ПРЕДАВАНЕ, ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОТМЯНА НА КЛИЕНТСКИ НАРЕЖДАНЯ ..	8
Глава пета.....	9
ГРУПИРАНЕ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА КЛИЕНТСКИ НАРЕЖДАНЯ	9
Глава шеста.....	10
ГРУПИРАНЕ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА КЛИЕНТСКИ НАРЕЖДАНЯ СЪС СДЕЛКИ ЗА СОБСТВЕНА СМЕТКА.....	11
Глава седма.....	11
Заклучителни разпоредби	11

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Настоящата политика е изготвена съответствие с изискванията на Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ), Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива (Делегиран регламент № 2017/565) и актовете по тяхното прилагане и се прилага в съответствие с чл. 86, ал. 1 от ЗПФИ и определя правилата за изпълнение на клиентски нареждания от Българска банка за развитие (наричана по-долу за краткост „Банката“, „Банка – ИП“ или „ББР“), в качеството ѝ на инвестиционен посредник.

(2) Правилата по ал. 1 имат за цел да осигурят най-доброто изпълнение на нареждания на клиенти в съответствие с чл. 84, ал. 1 – 3 от ЗПФИ.

(3) Политиката по ал. 1 включва информация за местата за изпълнение на клиентските нареждания по отношение на всеки клас финансови инструменти, предимствата и недостатъците на всяко място на изпълнение (според обема, цената и разходите на изпълнение) и за местата, на които Банката - ИП може да постигне най-добро изпълнение, така и най-малко местата за изпълнение, които позволяват на инвестиционния посредник да получава трайно най-добрите възможни резултати за изпълнението на нарежданията на клиентите си.

(4) Банката – ИП предоставя на своите клиенти информация в писмен вид относно настоящата политика, в която посочва ясно, подробно и разбираемо за клиента за начина, по който изпълнява нарежданията на клиента си.

(5) Банката не може да изпълнява нареждания за сметка на клиенти, ако те не са дали своето предварително съгласие с политиката по ал. 1.

(6) Банката – ИП своевременно уведомява клиентите си за промени в Политиката за изпълнение на клиентски нареждания чрез публикуване на интернет страницата на Банката – www.bdbank.bg.

Чл. 2. (1) Клиенти на Банката, в качеството ѝ на инвестиционен посредник, могат да бъдат български и чуждестранни юридически лица, както и физически лица, след получаване на одобрение от изпълнителен директор на Банката.

(2) Банката - ИП категоризира клиентите си като професионални клиенти, непрофесионални клиенти и „приемлива насрещна страна“ в съответствие с „Вътрешни правила за категоризация на клиентите на Българска банка за развитие, в качеството ѝ на инвестиционен посредник“.

(3) Професионален клиент е клиент, който притежава опит, знания и умения, за да взема самостоятелно инвестиционни решения и правилно да оценява рисковете, свързани с инвестирането, и който отговаря на критериите съгласно приложението на ЗПФИ.

(4) Непрофесионален клиент е клиент, който не е определен като професионален клиент или като приемлива насрещна страна.

(5) Приемлива насрещна страна е инвестиционен посредник, кредитна институция, застрахователно дружество, колективна инвестиционна схема, управляващо дружество,

пенсионноосигурително дружество, пенсионен фонд, други финансови институции, които имат лиценз или са регулирани от законодателството на Европейския съюз или от националното право на държавите членки, националните правителства, държавни органи, които управляват държавен дълг, централни банки и международни институции, както и такива лица от трети държави, спрямо които се прилагат изисквания, еквивалентни на изискванията на законодателството на Европейския съюз.

(6) За приемливи насрещни страни могат да се считат и други лица, които отговарят на определените с чл. 71 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 изисквания, включително лица от трети държави.

Чл. 3. Клиентите на Банката се третираат равностойно, независимо от категоризацията им.

Чл. 4. (1) Взаимоотношенията между Банката - ИП и клиента се основават на сключен договор за предоставяне на инвестиционни услуги и дейности, след извършване на категоризация на клиента и на оценка за уместност и/или оценка за целесъобразност на инвестиционна услуга, когато е приложимо.

(2) След сключване на договор по ал. 1, Банката - ИП запознава клиента с приложимите общи условия и с настоящата политика, за които клиентът писмено декларира, че приема преди да се пристъпи към изпълнение на нареждания.

(3) При встъпване в делови взаимоотношения с клиент, същият следва да бъде идентифициран съгласно действащите Вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма в Банката.

Чл. 5. (1) Банката - ИП сключва сделки с финансови инструменти за сметка на клиенти при най-добрите условия, като полага усилие за постигане на най-добър резултат за клиента, съобразно подаденото клиентско нареждане, при отчитане на относителната значимост на факторите и критериите за определяне на най-добро изпълнение.

(2) При конкретни или специфични инструкции от страна на клиента, Банката - ИП изпълнява нарежданията, следвайки тези инструкции, независимо че те биха могли да попречат на Банката - ИП да постигне най-добър резултат на изпълнение. Клиентът се уведомява, че неговите специални инструкции могат да попречат на Банката - ИП да предприеме необходимите действия за постигане на най-добър резултат (best execution) в съответствие с настоящата Политика.

(3) Банката - ИП е изпълнила задължението да действа за постигане на най-добър резултат за своя клиент, ако е изпълнила нареждането или специфичен аспект на нареждането, следвайки специалните инструкции на клиента. Рискът и последиците от изпълнението на такива специални нареждания остават изцяло за сметка на клиента. По отношение на други фактори, определящи най-доброто изпълнение и в най-добър интерес на клиента, за които няма инструкции, Банката - ИП прави съответната преценка.

(4) При изпълнение на клиентски нареждания Банката - ИП прилага актуалната Политика за предотвратяване на конфликти на интереси в Българска банка за развитие в качеството ѝ на инвестиционен посредник.

(5) Българска банка за развитие получава плащания от трети лица само, ако тези плащания съответстват на член 24, параграф 9 от Директива 2014/65/ЕС и информира клиентите си относно стимулите, които може да получава от местата за изпълнение. В информацията се посочват таксите, които инвестиционният посредник начислява на всички насрещни страни, участващи в сделката, а когато таксите варират в зависимост от клиента, в информацията се посочват максималните такси или диапазона от такси, които могат да са дължими.

(6) Когато начислява вземания от двама или повече участници в сделка в съответствие с член 24, параграф 9 от Директива 2014/65/ЕС и мерките за нейното прилагане, Българска банка за развитие информира своите клиенти за стойността на всички парични и непарични облиги, получавани от нея.

Глава втора. ФАКТОРИ И КРИТЕРИИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА НАЙ-ДОБРО ИЗПЪЛНЕНИЕ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИЕНТСКО НАРЕЖДАНЕ

Чл. 6. (1) Когато изпълнява нареждане на клиент, Банката - ИП предприема всички достатъчни стъпки за получаване на възможно най-добрия резултат за клиента.

(2) Факторите на изпълнение, които се вземат предвид са: цената, разходите, бързината на изпълнение на нареждането, вероятността за изпълнение и сетълмент, ликвидност на съответния пазар (което може да направи трудно изпълнението на нареждане), размери и същност на транзакцията, включително дали се изпълнява на регулиран или извън регулиран пазар, срок на нареждането, възможност Банката - ИП да изпълни подобно нареждане и други съображения, приложими към изпълнението на нареждането.

(3) Цената на финансовите инструменти е основен фактор, който Банката - ИП разглежда при изпълнение на клиентските нареждания. Този фактор, преценен заедно с разходите по изпълнение на клиентско нареждане, се счита от Банката - ИП за най-важен, както по отношение на непрофесионалните клиенти, така и при избора на място за изпълнение на клиентските нареждания.

(3) Разходите във връзка с изпълнението на клиентските нареждания са вторият по значимост фактор, който Банката - ИП разглежда наред с цената за финансовите инструменти. Те включват всички разходи, пряко свързани с изпълнението на нареждането, включително такси за мястото на изпълнение, за клиринг и сетълмент, както и други такси и възнаграждения, платими на трети лица, обвързани с изпълнение на нареждането. Тези разходи също са определящи за избора на място за изпълнение на клиентските нареждания.

(4) Обемът или броят на финансовите инструменти на клиентското нареждане имат пряко отношение към цената на финансовите инструменти и разносните на сделката. В зависимост от обема на нареждането, могат да бъдат избрани и различни места за изпълнение на клиентското нареждане.

(5) От бързината на изпълнението на клиентските нареждания зависи и цената на финансовите инструменти. Банката ИП полага разумни усилия да изпълни всяко клиентско нареждане при първа възможност, което обикновено е възможно на най-представителния пазар за конкретния финансов инструмент.

(6) Вероятността за изпълнение е свързана с характеристиките на направеното нареждане и ликвидността на пазара на дадения финансов инструмент, а срокът за сетълмент може е важен фактор, особено при нареждания с голям обем, както и в случаите на нареждания, подадени от професионални клиенти. Осигуреният сетълмент има съществена тежест при изпълнението на критериите за най-добро изпълнение.

(7) Банката - ИП преценява най-добрият резултат за клиента като отчита всички фактори както и същността и вида на нареждането, а именно: продажба, покупка, замяна, др.; лимитирано, пазарно и др. Отчитат се и други фактори, които са значими за изпълнение на нареждането на клиента и постигането на най-добър резултат.

(8) Критериите, въз основа на които Банката - ИП взема предвид относителната значимост на гореизброените фактори при изпълнение на клиентски нареждания, са както следва:

1. характеристиките на клиента, включително неговата категоризация, като от особено значение е дали клиентът е определен като непрофесионален или професионален;
2. характеристиките на нареждането, включващо например специфични изисквания на клиента, които могат да имат различна относителна тежест;
3. характеристики на нареждането, когато то е свързано със сделка за финансиране на ценни книжа;
4. характеристиките на финансовите инструменти, които са предмет на нареждането;
5. характеристиките на местата на изпълнение, към които може да бъде насочено нареждането.

(9) Във всеки конкретен случай Банката - ИП се стреми към индивидуално оценяване на значението на всеки от горепосочените фактори и критерии.

Чл. 7. (1) При изпълнение на нареждане, подадено от непрофесионален клиент, възможно най-добрият резултат се определя от общата стойност на сделката, включваща цената на финансовия инструмент и разходите, свързани с изпълнението.

(2) Разходите, свързани с изпълнението, включват всички разходи, които са пряко свързани с изпълнението на нареждането, включително такси за мястото на изпълнение, таксите за клиринг и сетълмент, както и други такси и възнаграждения, платени на трети лица, участващи в изпълнението на нареждането.

(3) Банката – ИП няма право да получава възнаграждение, отстъпка или непарична облага за предаване на нареждане до конкретно място на търговия или за изпълнение на нареждане, в нарушение на изискванията на ЗПФИ. Изключение се допуска за незначителни непарични облаги, които подобряват качеството на предлаганите на клиента услуги и предоставянето им не нарушава задължението на инвестиционния посредник да действа честно, справедливо и като професионалист в най-добър интерес на клиента.

Чл. 8. (1) Банката – ИП предлага едно единствено място за изпълнение на клиентско нареждане спрямо определен клас финансови инструменти, само ако този избор и позволява да получи най-добро изпълнение на нареждането на своите клиенти на постоянна основа или съответния клас финансов инструмент се търгува само на едно място за изпълнение. За целта, тя разкрива при поискване основните си мотиви/съображения за използване само на едно място за изпълнение.

(2) При наличие на повече от едно място за изпълнение, Банката – ИП сравнява и извършва оценка на разходите за клиентите за всяко място (пазар) и предоставя на клиентите си информация относно възможността да изпълни и/или да предаде за изпълнение на приемлива насрещна страна (инвестиционен посредник) нареждане за изпълнение на конкретните пазари. Информацията съдържа данни за таксите и комисионните на Банката, на всяко едно от отговарящите места за изпълнение, и тези на посредника, приемащ за изпълнение нареждане и основа за възможността клиентът да вземе информирано решение относно своите нареждания.

Глава трета. **ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ И МЕСТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ**

Чл. 9. (1) Банката – ИП прави преглед на всеки клас финансови инструменти и местата за търговия и изпълнение на нареждания и предоставя подробна информация за тях на всички свои клиенти. Информацията се актуализира минимум веднъж годишно или при подписване на споразумение за участие на даден пазар или споразумение за предаване на нареждания за изпълнение на друг инвестиционен посредник с достъп до различни пазари.

(2) Банката – ИП предприема всички необходими действия, за да гарантира, че предприятиите от нея сделки с финансови инструменти, допуснати до търговия на регулиран пазар или търгувани на място за търговия, се извършват на регулиран пазар, МСТ, или от систематични участници, или на място на търговия, намиращо се в трета държава и оценено като еквивалентно по целесъобразност, освен ако тези сделки не са несистематични, нерегулярни и редки, не се извършват между приемливи насрещни страни или професионални клиенти и не допринасят за процеса за определяне на цените на съответните финансови инструменти.

Чл. 10. Банката – ИП изпълнява нареждания или получава и предава за изпълнение нареждания относно следните финансови инструменти:

1. акции, емитирани от местни и чуждестранни лица;
2. корпоративни и общински облигации, емитирани от местни и чуждестранни лица;
3. български съкровищни бонове и други държавни облигации;
4. права;
5. дялове/ акции от колективни инвестиционни схеми;
6. деривативни инструменти – суап, фючърси, опции и др.
7. инструменти на паричен пазар.

Чл. 11. (1) Места за изпълнение на нареждания са места за търговия, систематичен участник или маркет-мейкър или друг доставчик на ликвидност, или лице, което изпълнява сходни на изброените функции в трета държава или изпълнение извън място за търговия.
(2) Места за търговия са регулиран пазар, многостранна система за търговия (МСТ), организирана система за търговия (ОСТ).

Чл. 12. Банката – ИП обобщава и публикува на своя сайт веднъж в годината информация за всеки клас финансови инструменти, за първите пет места за изпълнение на нареждания по отношение на обема на търговските сделки, на които е изпълнявала нареждания на клиенти през предходната година, както и информация за качеството на изпълнение.

Чл. 13. (1) При изпълнение на клиентски нареждания, Банката – ИП наблюдава ефективността на настоящата политика и правилата за изпълнение на нареждания на клиенти, за да идентифицира и при необходимост да коригира евентуални недостатъци.
(2) Банката – ИП оценява местата за изпълнение въз основа на идентификационни данни за местата за изпълнение, както и на информация относно качеството на изпълнение съгласно чл. 3, т. 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/576 на Комисията за допълване на Директива 2014/65/ЕС на ЕП и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за ежегодното публикуване от страна на инвестиционните посредници на идентификационни данни на местата за изпълнение, както и на информация относно качеството на изпълнение
(3) Списъкът с местата на изпълнение на нареждания на клиенти, както и лицата (инвестиционни посредници), с които Банката има подписани споразумения за изпълнение на инвестиционни дейности и услуги са посочени в Приложението.

Чл. 14. Банката – ИП извършва оценка на текуща база на инвестиционните посредници, на които разчита да осигурят възможно най-добрия резултат при приемане на клиентски нареждания и предаването им за изпълнение като се прави преценка на посредника, на пазарните условия, в които той извършва дейността си, както и дали посредникът прилага подходяща политика при изпълнение на нареждания, която да осигури най-добро изпълнение за клиентите.

Чл. 15 При предоставяне на услуги по изпълнение на нареждане от името на професионални и непрофесионални клиенти, както и при търговия за собствена сметка като насрещна страна на такива клиенти, Банката – ИП изпълнява нареждания на регулиран и извън регулиран пазар.

Чл. 16. (1) Банката – ИП разполага с възможността за изпълнява нареждания на клиенти за сделки с финансови инструменти извън място на търговия, след като е получила изрично съгласие на клиента в сключен договор и преди да пристъпи към изпълнение на нареждането извън място на търговия и когато това не противоречи на приложимото законодателство. Такъв е случаят при предлагане на ОТС продукти, например валутни и лихвени суапи.

(2) Когато Банката – ИП изпълнява нареждания за търговия с извънборсови продукти, тя извършва проверка на справедливостта на цената на дадения продукт, като събира и анализира пазарни данни, използвани при оценка на продукта и при възможност извършва сравнение с цените на подобни или съпоставими продукти.

(3) Когато Банката – ИП не определя цената на предлагани ОТС продукти, тя извършва проверка на справедливостта на цената преди изпълнение на нареждането и се позовава на достъпни пазарни данни или данни от независим източник на информация за конкретния инструмент.

(4) Когато Банката – ИП определя цената на даден ОТС продукт, тя прилага методология за определяне цената на продукта на основата на външен бенчмарк или на пазарни данни, получени от независим доставчик на данни и съхранява тези данни.

Чл. 17. (1) При определяне на местата за изпълнение на клиентски нареждания, Банката – ИП разчита на тези места, на които е в състояние да постигне най-добър резултат за

клиентите, като отчита факторите за най-добро изпълнение и критериите за определяне на относителната значимост на тези фактори.

(2) Посочените по-горе места за изпълнение и видове финансови инструменти не са изчерпателни и не ограничават Банката – ИП от възможността да изпълнява клиентски нареждания на други места за изпълнение като изборът се извършва в зависимост от спецификата на търгуваните финансови инструменти и получените специфични инструкции от клиента. При избора се отчитат качествени критерии като:

1. цена;
2. ликвидност;
3. разходи по изпълнение;
4. схеми за клиринг и сетълмент;
5. механизми за временно прекратяване или ограничаване на търговията.

(3) При изготвяне на оценката Банката – ИП има предвид информацията за качеството на изпълнение, публикувана от местата на изпълнение в съответствие с Делегиран регламент (ЕС) 2017/575 по отношение на регулаторните технически стандарти за данните, публикувани от местата за изпълнение и от инвестиционните посредници в съответствие с Делегиран регламент (ЕС) 2017/576 по отношение на регулаторните технически стандарти за публикуване от страна на инвестиционните посредници на идентификационни данни за местата за изпълнение и на информацията относно качеството на изпълнение.

Чл. 18. (1) При избора на места за изпълнение на клиентски нареждания са сделки с финансови инструменти Банката – ИП се ръководи от интересите на клиентите си за последователно постигане на най-благоприятно изпълнение.

(2) Места за изпълнение, както и инвестиционни посредници, на които Банката – ИП разчита значително при изпълнение на нареждания при сключване на сделки за финансиране с ценни книжа или при сделки по управление на портфейл подлежат на допълнително уточнение и включване в Приложението.

Чл. 19. (1) Банката – ИП изготвя и предоставя на своите клиенти информация относно прилагане на различни такси в зависимост от мястото на изпълнение. За целта се прилага типизиран подход при определяне на таксите и комисионните при:

1. всеки отделен вид финансов инструмент, за който предоставя услуга по приемане, предаване и изпълнение нареждане;
2. дължимите такси и комисионни на местата на изпълнение – за изпълнение на ордер;
3. дължими такси и комисионни за услуги на депозитарни институции – за водене на регистри и трансфери, сетълмент и приключване на сделка;
4. разходи на Банката – ИП за извършване на дейност във връзка с мястото на изпълнение;
5. разумен размер на възнаграждение за извършваните от Банката – ИП услуги.

(2) Банката – ИП не начислява такси, които да дискриминират дадено място на изпълнение. Когато са налице повече от едно конкурентни места за изпълнение, и ако клиент не е посочил изрично в нареждането си дадено място, Банката избира такова с относимо най-ниски транзакционни разходи и високо качество на изпълнение, с цел намаляване разходите на клиентите.

(3) Когато Банката – ИП прилага различни такси в зависимост от мястото за изпълнение, обяснява тези разлики с достатъчно подробности, за да позволи на клиентите да разберат предимствата и недостатъците, свързани с избора на едно единствено място за изпълнение.

(4) Банката – ИП предоставя информацията относно местата за изпълнение на нареждания и видовете разходи на клиентите си на траен носител. Същата информация е достъпна на официалния сайт на Банката.

Глава четвърта.

ПРИЕМАНЕ, ПРЕДАВАНЕ, ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОТМЯНА НА КЛИЕНТСКИ НАРЕЖДАНЯ

Чл. 20. (1) Клиентските нареждания се изпълняват съобразно приложимото национално и европейско законодателство, общите условия, договора за предоставяне на инвестиционни услуги и дейности.

(2) Нарезданията се изпълняват само след предварително изрично дадено съгласие на клиента с политиката.

(3) Банката – ИП приема и спазва Правила и процедури по обработка и изпълнение на нареждания на клиенти, които осигуряват незабавно, честно и точно изпълнение на клиентските нареждания, включително спазване на реда на постъпване на идентични нареждания.

(4) При настъпване на промени в списъка на местата на изпълнение и/или инвестиционните посредници, на които предава за изпълнение нареждания на клиенти и/или промени в нормативната уредба, регламентираща дейността на пазарите на финансови инструменти, Банката – ИП преразглежда и при необходимост, променя Правилата и процедурите по обработка и изпълнение на клиенти.

Чл. 21. (1) Банката – ИП гарантира, че приетите и изпълнени от името на клиенти нареждания са незабавно и вярно регистрирани и разпределени за изпълнение.

(2) Банката – ИП изпълнява сравними в други отношения нареждания на клиенти последователно и незабавно, освен ако това е неосъществимо поради характеристиките на нареждането или преобладаващите пазарни условия, или ако интересите на клиента ни налагат обратното.

(3) Банката – ИП информира непрофесионалните клиенти за всяко съществено затруднение, свързано с правилното изпълнение на нарежданията, незабавно при узнаване на затруднението.

Чл. 22. Банката – ИП отговаря за надзора и организацията на обработката на сделки по изпълнение клиентски нареждания, като предприема всички разумни действия да гарантира, че всички финансови инструменти или парични средства на клиента, получени при сетълмента на това изпълнено нареждане, се доставят незабавно и коректно по сметка на съответния клиент.

Чл. 23. Банката – ИП гарантира, че не допуска злоупотреба с информация относно висящи нареждания на клиенти и предприема всички разумни действия за предотвратяване на злоупотреба с такава информация от страна на служителите на Банката.

Чл. 24. (1) Промяна или отмяна на нареждане, следва да бъде направена по реда за приемане на клиентски нареждания и регистрирането им в КОМЕНС БРОКЕР. При частично изпълнение на нареждането, отмяна може да бъде направена върху неизпълнената част.

(2) Модификации или отмяна на въведени за изпълнения в борсовата система ордери, могат да бъдат правени във времеви интервал за непрекъсната търговия или през закриващия аукцион.

(3) Приемането на промяна в параметри/отмяна на клиентски нареждания се извършва в работни дни от 8:45 до 17:30 часа. Промяна в параметри/отмяната на нареждане подадено извън рамките на работния ден, се счита за прието от ББР-ИП на първия следващ работен ден.

Глава пета.

ГРУПИРАНЕ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА КЛИЕНТСКИ НАРЕЖДЕНИЯ

Чл. 25. (1) Банката – ИП изпълнява клиентските нареждания индивидуално.

(2) Банката – ИП не изпълнява нареждания на клиент или сделка за собствена сметка при групиране с нареждане на друг клиент, освен ако не са изпълнени следните условия:

1. обединението на нарежданията и сделките няма да е във вреда на който и да е от клиентите, чиито нареждания се обединяват;

2. Банката – ИП е разяснила на всеки клиент, чиято поръчка се обединява, че обединяването може да е неизгодно за клиента във връзка с конкретното нареждане;

3. Банката – ИП е приела и ефективно прилага политика за разделяне на нареждания, която съдържа достатъчно подробни, ясни условия за справедливото разделяне на обединените нареждания и сделки, включително указваща как обемът и цената на нарежданията определят разделянето им и уреждането на случаите на частично изпълнение.

Чл. 25а. (1) Банката – ИП при разпределяне на обединените нареждания се води от принципа на „справедливо разпределяне“, съобразно който никой клиент не може да получи повече или по-малко финансови инструменти от изрично нареденото количество за покупка, както и повече или по-малко парични средства от дължимите вследствие на изпълнено нареждане за продажба, освен ако нареждането е било изпълнено частично.

(2) При спазването на горния принцип Банката – ИП може да обединява само нареждания на клиенти, касаещи един и същ вид финансови инструменти и нареждания, които не се различават по своя вид и същност.

Чл. 25б. Банката – ИП не може да обединява:

- лимитирани с пазарни нареждания за покупка или продажба на финансови инструменти на клиенти;
- нареждания за покупка или продажба на финансови инструменти на клиенти, които са с различен срок на валидност;
- нареждания за покупка или продажба на финансови инструменти на клиенти, които са диференцирани според мястото си на изпълнение.

Чл. 25в. (1) Допустимо е обединението на нареждания в следните случаи:

– при подадени нареждания от клиенти с една и съща цена, за които на избраното (респективно единствено възможното) място за изпълнение на нареждането има регистрирана най-добра насрещна оферта за по-голямо количество и цена, удовлетворяваща нарежданията. В този случай двете нареждания се изпълняват по една и съща цена с приоритетна обработка на по-рано приетото нареждане;

– когато нарежданията на клиентите са на различни цени и установената на мястото на изпълнение най-добра насрещна оферта е за по-голямо количество и цена, която удовлетворява и двете поръчки. И двете нареждания се изпълняват на една и съща цена, като първо се обработва по-рано приетото нареждане;

– ако при въвеждане на обединената оферта, насрещната оферта бъде променена и обединената оферта се изпълни на няколко части и на различни цени, приоритет има подаденото по-рано нареждане;

– в случаите, когато Банката – ИП обединява нареждане на клиент с едно или повече други клиентски нареждания и така обединените нареждания са изпълнени частично, разпределението се извършва, като Банката – ИП удовлетворява изцяло или частично (пропорционално) клиентските нареждания, спазвайки като приоритет времето на постъпване на нареждането, подлежащо на изпълнение. Различно от посоченото разпределение се допуска само при изричното съгласие на всеки от клиентите, чиито нареждания са били обединени.

(2) Обединените клиентски нареждания се разпределят въз основа на следните критерии:

- дата и час на подаване;
- единична цена;
- обща стойност на нареждането;
- зададени от клиента параметри за количествено изпълнение;
- други конкретни инструкции на клиента.

(3) При условие, че обединеното нареждане за покупка бъде изпълнено на различна пазарна цена за различни части от общия обем на нареждането, разпределението на свързаните сделки (финансови инструменти) става въз основа на критерия дата, час на подаване и обем на всяко отделно нареждане.

(4) При условие, че обединеното нареждане за продажба бъде изпълнено на различна пазарна цена за различни части от общия обем на нареждането, разпределението на свързаните сделки и резултатите от тях става въз основа на критерия дата, час на подаване и единична цена и обща стойност на всяко отделно нареждане.

(5) Правилата по ал. 3 и 4 се отнасят за нареждания, при които цената на финансовите инструменти не е лимитирана, а се определя към момента на изпълнение на нареждането (пазарна).

Глава шеста.

ГРУПИРАНЕ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА КЛИЕНТСКИ НАРЕЖДЕНИЯ СЪС СДЕЛКИ ЗА СОБСТВЕНА СМЕТКА

Чл. 26. Банката – ИП групира нареждания на клиенти със сделки за собствена сметка единствено по отношение на финансови инструменти, търгувани на регулирани пазари, до които няма достъп, но има сключени споразумения с инвестиционни посредници за предаване за изпълнение на нареждания.

Чл. 27. Когато Банката – ИП групира сделки за своя сметка с едно или повече нареждания на клиенти, не разпределя сключените сделки по начин, който уврежда на клиент.

Чл. 28. (1) Когато Банката – ИП групира нареждания на клиенти със сделки за собствена сметка и групирането е изпълнено частично, разпределя свързаните с клиенти сделки с приоритет пред тези за собствена сметка.

(2) Пропорционално разпределение на сделките между нарежданията на клиенти и сделки за собствена сметка при частично изпълнение може да се извърши единствено при доказване на разумни основания, че без групирането Банката – ИП не би могла да постигне такива благоприятни условия или изобщо да изпълни нареждания на клиенти.

Чл. 29. Българска банка за развитие гарантира предотвратяването на преразпределение по увреждащ интересите на клиенти начин на сделки за собствена сметка на Банката, които са групирани с нареждания на клиенти.

Глава седма.

ПУБЛИКУВАНЕ НА НЕИЗПЪЛНЕНИ ЛИМИТИРАНИ НАРЕЖДЕНИЯ НА КЛИЕНТИ ЗА АКЦИИ

Чл. 30. Банката – ИП е изпълнила изискването на чл. 70 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 за публикуване на информация за неизпълнено лимитирано нареждане на клиент по отношение на акции, допуснати за търговия на регулиран пазар или място за търговия, ако е подала нареждането за изпълнение на регулирания пазар или място на търговия, или когато нареждането е публикувано от доставчик на услуги за докладване на данни и може да бъде изпълнено лесно веднага, щом позволят пазарните условия.

Заклучителни разпоредби

§ 1. Настоящата политика се приема на основание чл. 86, ал. 1 във връзка с чл. 65, ал. 1, т. 11 от Закона за пазарите на финансови инструменти и чл. 64 и сл. от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на ЕП и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива.

§ 2. Настоящата политика е приета на заседание на Управителния съвет на „Българска банка за развитие“ АД с протокол № 60 от 12.09.2018г., изменена с протокол № 93 от 23.10.2020г., изменена на заседание на Управителния съвет на „Българска банка за развитие“ ЕАД с протокол № 65 от 24.08.2021г., с протокол № 31/24.03.2023г. и изменена на заседание на Управителния съвет на „Българска банка за развитие“ ЕАД с протокол № от 44/02.07.2024 г.

§ 3. Измененията в настоящата политика влизат в сила от датата на приемането им от Управителния съвет.

Приложение към чл. 13, ал. 3

Списъкът с местата на изпълнение на нареждания на клиенти, както и лицата (инвестиционни посредници), с които Банката има подписани споразумения за изпълнение на инвестиционни дейности и услуги

МЕСТА НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Регулиран пазар на финансови инструменти

Българска фондова борса – София АД

Българска фондова борса – София АД е регулиран пазар на финансови инструменти. Банката е член на борсата и може да изпълнява нареждания са сделки с допуснатите финансови инструменти единствено на този пазар като:

1. Акции
2. Корпоративни и общински облигации
3. Дружества със специална инвестиционна цел
4. Борсово търгувани продукти
5. Компенсаторни инструменти
6. Права
7. Варанти
8. Държавни ценни книжа

Нареждания за закупуване на финансови инструменти могат да бъдат изпълнени и по отношение на първично публично предлагане.

Извънборсов пазар

За изпълнение на нареждания на клиенти, свързани със сделки с финансови, които могат да бъдат търгувани извън регулирани пазари и ОТС деривативни инструменти, търгувани извън територията на България, Банката ползва услугите **на Bloomberg Trading Facility Limited** като многостранна система за търговия по отношение на сделки с български държавни ценни книжа, чуждестранни държавни ценни книжа, корпоративни облигации, валутни и лихвени суапи, фючърси и опции, сделки с инструменти на паричен пазар. В случай, че дериватите станат предмет на задължение за търговия, Банката ще изпълнява клиентски нареждания за сделки с тях единствено на регулиран пазар, МСТ или ОСТ. След обособяването на E-Bond електронна функционалност за търговия на български държавни ценни книжа към платформата на Bloomberg Professional, Банката ще сключва сделки за собствена сметка и от името и за сметка на свои клиенти както на борсов (Българска фондова борса – София АД), така и на извънборсов пазар (E-Bond Bloomberg).

Към момента Банката няма сключени споразумения с инвестиционни посредници, на които да предава за изпълнение нареждания на клиенти за сделки с финансови инструменти.